

© BLOM

” P U O L A L A N M Ä K I ”

ASEMAKAAVANMUUTOS

Asemakaavatunnus 24/2012
Diarionumero 12856-2012

SELOSTUS
17.5.2013
muut. 4.4.2014

ASEMAKAAVANMUUTOKSEN SELOSTUS, joka koskee 17. päivänä toukokuuta 2013 päivättyä ja 4.4.2014 muutettua (lausunnot) asemakaavakarttaa ”**Puolalanmäki**” (24/2012)

1 PERUS- JA TUNNISTETIEDOT

Asemakaavanmuutos koskee:

Kaupunginosa:	006 VI	VI
Katu:	Aurakatu (osa)	Auragatan (del)
Kaupunginosa:	007 VII	VII
Korttelit ja tontit:	22.-8, 30.-7 ja 38.	22.-8, 30.-7 och 38.
Kadut:	Aurakatu (osa) Torninkatu (osa) Tuurintie	Auragatan (del) Torngatan (del) Turevägen
Puisto:	Puolalanmäki	Puolalabacken

Asemakaavanmuutoksella muodostuva tilanne:

Kaupunginosa:	006 VI	VI
Katu:	Aurakatu (osa) Torninkatu (osa)	Auragatan (del) Torngatan (del)
Kaupunginosa:	007 VII	VII
Korttelit:	30 (osa), 38 ja 40	30 (del), 38 och 40
Kadut:	Lyseonpolku Tuurintie	Lyceistigen Turevägen
Puisto:	Puolalanmäki	Puolalabacken
Ajoyhteys puistossa:	Puolalanpuisto	Puolalaparken
Puistokäytävät:	Dahlströminpolku Hammarberginpolku Museomäenpolku Nyströminpolku Pohjanpolku Puolalanportaat Taiteenpolku	Dahlströmsstigen Hammarbergsstigen Museibacksstigen Nyströmsstigen Pohjastigen Puolalatrapporna Konststigen
Leikkialueet:	Museomäen leikkipaikka Puolalanmäen leikkipaikka	Museibackens lekplats Puolalabackens lekplats

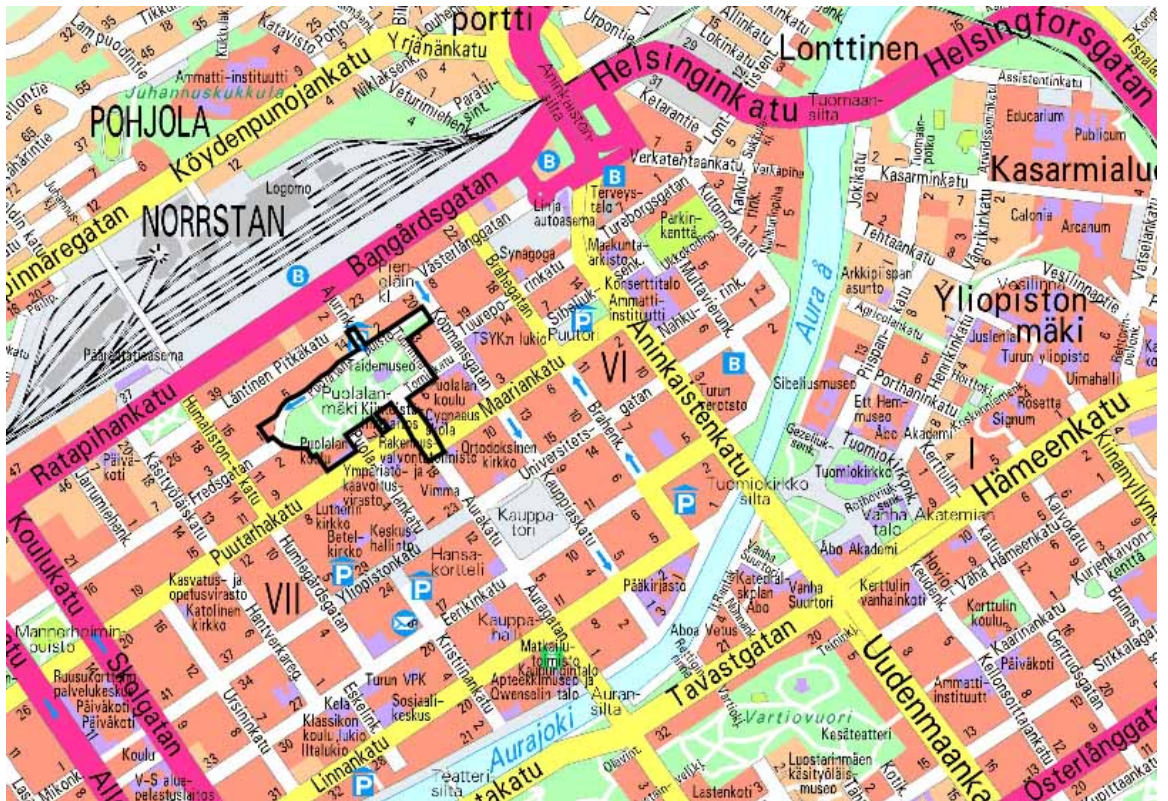
Asemakaavanmuutoksen yhteydessä hyväksytään sitova tonttijako / tonttijaonmuutos: VII-40.-1. Uusi korttelinumero: VII-40.

Asemakaavanmuutos on valmisteltu ympäristötoimialan kaupunkisuunnittelun kaavoitusyksikössä, os. Puolalankatu 5, 20100 Turku, p. (02) 330 000.

Valmistelija: kaavasuunnittelija Marja Westerlund, s -posti: kaupunkisuunnittelu@turku.fi

1.2 Kaavanmuutosalueen sijainti

Alue sijaitsee Turun keskustan ruutukaava-alueella n. 300 m Kauppatorilta luoteeseen.

1.3 Kaavanmuutoksen tarkoitus

Kaavan tarkoituksena on saattaa alueella voimassa olevat asemakaavat ajan tasalle mm. suojelun osalta sekä selkiinnyttää alueen katu- ja kulkuväyliä mukaan lukien niiden osoittemistö.

1.4 Luettelo selostuksen liiteasiakirjoista

1. Asemakaavakartta 17.5.2013, muut. 4.4.2014
2. Tilastolomake 17.5.2013, muut. 4.4.2014
3. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS) 8.2.2013

2 TIIVISTELMÄ

Asemakaavan muutosalue käsittää 7. kaupunginosassa sijaitsevat Puolalanmäen puiston alueen, Turun taidemuseon korttelin 38, Puolalanmäen lukion tontin 8 korttelissa 22 ja Park Hotellin tontin 7 korttelissa 30 sekä katualueet: Aura- ja Torninkadun osat sekä Tuurintie. Lisäksi kaavanmuutosalueeseen kuuluu osa Aurakadun katualuetta 6. kaupunginosassa. Suunnittelualan pinta-ala on 4,7786 ha.

2.1 Asemakaavanmuutoksen kuvaus

Kaavanmuutoksessa alueen toiminnot säilyvät pääosin entisellään, mutta niiden rajoituksia, kaavamerkintöjä ja -määräyksiä sekä ajanmukaistetaan että tarkennetaan.

Suurin osa kaavanmuutosalueesta ja sillä olevista rakennuksista suojellaan eritasoisin suojelumerkinnöin ja -määräyksin. Puolalanmäen lukion tontista muodostetaan oma kortteli, koska sen länsiosaan osoitetaan jalankululle ja polkupyöräilylle varattu katu. Tuurintien ja Rauhankadun välille Puolalanmäen puistoon merkitään ohjeellisella merkinnällä ajoyhteys.

Nimistötoimikunnan päätösten mukaan Puolalanmäen puistoalueelle nimetään sijainniltaan ohjeellisina merkityt puistokäytävät ja kaksi leikkipaikkaa. Lisäksi kaavassa osoitetaan mm. säilytettäviä tai istutettavia puita tai puurivejä, tiloja maanalaisia toimintoja varten sekä hyötyjätteiden keräilypiste.

2.2 Kaavaprosessin vaiheet

Kaavanmuutostyö on käynnistetty kaupungin omasta aloitteesta ja siitä on pidetty aloituskokous. Lisäksi kaavanmuutoshankkeeseen liittyvien eri tahojen kanssa on neuvoteltu.

Asemakaavaehdotuksesta pyydettiin lausunnot syksyllä 2013 ja keväällä 2014 se asetetaan julkisesti nähtäville.

Asemakaavaehdotuksen hyväksyy kaupunkisuunnittelu- ja ympäristölautakunta. Kaava tulee noudatettavaksi, kun sen voimaan tulosta on kuulutettu.

3 LÄHTÖKOHDAT

3.1 Selvitys suunnittelualueen nykyoloista

Alueen yleiskuvaus ja rakennettu ympäristö

Puolalanmäen korkeimmalla kohdalla Aurakadun pohjoispäässä kohoaa maamerkinä linnamainen 1900-luvun alussa valmistunut graniittipintainen Turun taidemuseon rakennus, jonka pääsisäänkäynnille Aurakadulta johtaa graniitista rakennettu portaikko. Arkkitehti Gustaf Nyström on suunnitellut kansallisromanttista tyyliä edustavan taidemuseorakennuksen, jonka kuusi vuotta kestänyt peruskorjaus valmistui v. 2005. Peruskorjauksen yhteydessä rakennuksen pohjoispuolelle rakennettiin lasipintainen porras- ja hissirakennus.

TAIDEMUSEO AURAKADULTA, v. 2014, MW

Museon ympärille levittäytyy Puolalanmäen puisto. Sen alue perustuu arkkitehti C.L. Engelin v. 1827 kaupunkipalon jälkeen laatimaan asemakaavaan. Puisto muodostaa ympäröivän rakennuskannan kanssa näyttävän ja kaupunkikuvallisesti merkittävän kokonaisuuden.

SUUNNITTELUALUE JA SEN LÄHIYMPÄRISTÖÄ IDÄSTÄ KESÄLLÄ v. 2011, © BLOM

Tähän kokonaisuuteen kuuluu myös Rauhankadun alkupäässä sijaitseva 1900-luvun alussa yksityisasunnoksi rakennettu kolmikerroksinen, arkkitehti Alex Nyströmin suunnittelema jugendrakennus, jossa ennen hotelliksi muuttamista toimi talouskoulu.

PARK HOTELLI PUISTON SUUNNALTA, v. 2014, Paula Kesikastari

Puiston länsiosassa Rauhankadun päättenä sijaitsevat Turun palolta välttyneet puurakenteiset Iso-Puolalan talot. Niiden vanhimmat osat ovat peräisin 1700-luvulta.

ISO-PUOLALAN RAKENNUKSIA PUISTON JA PIHAN SUUNNALTA, v. 2014, MW

Puolalanmäen lukion ja Puolalan koulun vuosiluokkien 7-9 käytössä on Puutarhakadun varrella v. 1888 valmistunut koulurakennus. Sen itäpuolelle valmistui Puolalankatuun rajautuva laajennusosa 1950-luvun lopulla. Rakennuspari on peruskorjattu vv. 2010-12.

PUOLALANMÄEN LUKIO JA PUOLALAN KOULU PUISTON SUUNNALTA, v. 2014, MW

Puiston itäosaa rajaavien Tuurintien ja Torninkadun katualueiden ja puiston pohjoislaidalla olevan yksisuuntaisen Puolalanpuisto-ajoväylän kautta on kulkuyhteys mm. puiston pohjoispuolta reunustaviin asuinrakennuksiin. Puolalanpuisto-nimistä ajoyhteyttä / kulkuväylää ei ole alueella voimassa olevissa asemakaavoissa, vaikka se on osoitenimenä käytössä lähes kolmellasadalla asukkaalla. Suunnittelualueen kaduilla ja ajoväylillä on aluenopeusrajoitus 20 km/h, poikkeuksena Puutarhakadulta torin suuntaan jatkuva Aurakadun osuus, jolla nopeusrajoitus on 40 km/h.

Vaikka Puolalanmäen puistoa ympäröivät rakennetut kerrostalokorttelit, on jalankulkuyhteys puistoon mahdollista kaikilta näihin kortteleihin rajoittuvilta kaduilta. Puistoalueen korkeusvaihteluista johtuen osalla kulkuväylistä on kuitenkin portaita ja portaikkoja. Esteetön kulku puistoon on mahdollista Aura- ja Rauhankaduilta sekä Puutarhakadulta v. 2012 koulutontille valmistuneen uuden yhteyden kautta.

Puolalanmäellä on kaksi aidattua leikkipaikkaa. Toinen niistä on lähellä Puolalankadulta nousevia portaita ja toinen Taidemuseon itäpuolella.

Suunnittelualueella on kuusi julkista taideteosta. Aura- ja Torninkadun kulmaan on sijoitettu V.I. Leninin muistomerkki ja Puolalanmäen puistoon ”Kurjet pesällä” patsas, suihkukaivotos ”Joutsenet”, muotokuvaveistokset Viktor Westerholmista ja Robert W. Ekmanista sekä ”Ystävyden patsas”, josta käytössä myös nimi ”Turun ja Leningradin ystävyden patsas”.

Puolalanmäen alla on maanalaisia Turun taidemuseon ja pysäköintilaitos Louheen liittyviä tiloja. Pysäköintilaitoksen ajoaukko sijaitsee Läntisellä Pitkädulla Ajurinkadun kohdalla. Suunnittelualueella on lisäksi yhdyskuntateknisen huollon johtoja.

Luonnonympäristö

Puolalanmäki edustaa 1800-luvun mannermaista vapaamuotoista puistosuunnittelua, jossa maastomuodot on otettu huomioon. Puisto on suurimmalta osaltaan nurmetettuna hoidettua kaupunkipuistoa, jonne on istutettu tyyppisiä puistopuita kuten lehmuksia ja vaahteroita mutta myös havupuuryhmiä. Puistomaisesti hoidettuja ovat myös taidemuseon, koulun ja hotellin tonttien piha-alueet sekä Aurakadulla, sen leveämmässä pohjoispäässä olevat nurmikkoalueet ja niillä kasvavat muotoon leikatut lehmukset.

Suunnittelualueen maaston korkein n. +35 metriä merenpinnan yläpuolella oleva kohta sijaitsee taidemuseorakennuksen pohjoispuolella. Puiston länsiosasta, Iso-Puolalan rakennusten ympäristöstä, löytyvät suurimmat yhtenäiset avokallioesiintymät, pienempiä avokallioita on puiston pohjoisosassa.

Kallioalueiden kasvilajisto on hyvin niukkaa, jopa jäkälät ovat suurimmaksi osaksi kuluneet pois. Kallionraoissa on jonkin verran ahosuolaheinää, kelta- ja isomaksaruohoa sekä hopeahnikkia.

Kesäkuussa 2013 tehtyjen havaintojen mukaan puistossa pesi useita kaupunkiolioissa viihtyviä lintupareja kuten sepelkyyhky (1), västäräkki (1), räkättirastas (3), mustarastas (1), hernekerttu (1), leppälintu (1), kirjosiippo (1), varpunen (3) ja peippo (3). Alueella saattavat pesiä myös naakka, harakka (1) ja tikli (2), joiden lisäksi talitiainen ja viherpeippo kuulunevat pesimälinnustoon, vaikka niitä ei myöhäisen laskenta-ajankohdan vuoksi havaittu. Kottarainen on hävinnyt.

Tuoreita maallikkohavaintoja muista eliöryhmistä ovat sammakko, orava (2 nuorta), rusakko (1 nuori) ja metsähiiri. Havainto kyystä parin vuoden takaa saattaa olla oikea tai sitten kyseessä on ollut sisilisko. Siilistä ei ole tehty havaintoja moneen vuoteen.

Palvelut

Alueen läheisyydestä löytyvät kaikki Turun keskusta-alueen palvelut. Suunnittelualueella toimivat Turun taidemuseo, hotelli, Puolalan koulu ja Puolalanmäen lukio, lisäksi Puolalanmäen puistossa on puistotähtitoimintaa.

Tekninen huolto

Suunnittelualue on yhdyskuntateknisen huollon verkostojen piirissä. Vesijohtojen-, viemäreiden-, kaukolämmön-, sähkön- ym. kaapeleiden linjat sijaitsevat pääosin katualueilla ja puistossa olevilla kulkuväylillä.

Ympäristöhäiriöt

Ympäristönsuojelutoimiston tiedostojen mukaan suunnittelualueella ei ole ollut maaperää pilaavaa toimintaa, mutta ympäristöhäiriöitä saattavat aiheuttaa puistossa tapahtuva auto liikenne ja Turun ratapihan kautta kuljetettavat vaaralliseksi luokitellut aineet.

Turun ratapihan kautta kulkevasta tavaraliikenteestä noin kolmannes on vaarallisten aineiden kuljetuksia (VAK). Ratapihan kautta kuljetetaan palavia nesteitä, happoja ja kaasuja. Kuljetusmäärät ovat pysyneet lähes ennallaan 2000-luvun aikana, yhteensä n. 600.000 tonnia. Vuonna 2009 kuljetettiin eniten ammoniakkia, fosforihappoa, kaasuöljyä, fluoripiihappoa, typpihappoa, pentaania ja propaania.

Rautatieviraston (nyk. Liikenteen turvallisuusvirasto) 15.1.2008 antamalla määräyksellä Turun ratapiha on 1.3.2008 alkaen vaarallisten aineiden kuljetuksesta rautatiellä annetun valtioneuvoston asetuksen (195/2002) 32 §:n 1 momentissa tarkoitettu järjestelyratapiha. Ratapihalla edellytetään jatkossa Liikenteen turvallisuusviraston (Trafi) hyväksymää turvallisuusselvitystä.

Liikenteen turvallisuusvirasto on 7.11.2011 hyväksynyt 25.10.2010 päivätyin Turun järjestyseratapihan turvallisuusselvityksen. Turvallisuusselvityksessä on tarkasteltu Turun järjestyseratapihalla tapahtuvaa vaarallisten aineiden kuljetukseen liittyvää vaunujen käsittelyä ja tilapäistä säilyttämistä.

Turvallisuusselvityksen laatijoiden on tarkastettava turvallisuusselvitys ja saatettava se ajan tasalle, mikäli ratapihan toiminnassa on tapahtunut suuronnettomuuksien vaaraa lisäävä muutos, onnettomuus- ja vaaratilanteiden selvittelyssä on ilmennyt huomioon otettavia seikkoja, ratapihan välittömään läheisyyteen liittyvien alueiden kaavoituksessa tapahtuu turvallisuuden kannalta merkittävä muutos tai mikäli Liikenteen turvallisuusvirasto sitä pyytää. Liikenneviraston on yhdessä ratapihalla toimivien rautatieyritysten kanssa arvioitava riskit sekä tarkastettava ja saatettava turvallisuusselvitys ajan tasalle kuitenkin vähintään joka viides vuosi.

Suunnittelualue sijaitsee ammoniakkiuudon pysyvän haitan (AEGL, 60 min.) ja butaani-vaunun BLEVE:n (8kW/m²) kuolemanvaaran vaikutusalueilla. VR:n konepaja-alueen asemakaavoitusta varten vain viranomaiskäyttöön laaditun selvityksen (Gaia Consulting Oy, 10.12.2013) mukaan ratapihalla suoritettujen riskienhallintatoimien ja pienentyneiden kuljetusmäärien vuoksi on mahdollisen suuronnettomuuden todennäköisyys tasoa pieni (alle kerran miljoonassa vuodessa).

Liikenne- ja viestintäministeriön Kerttu-hankkeen (2009) ja Ympäristöministeriön raportin VAK-ratapihat ja kaavoitus (2012) mukaan haavoittuvia toimintoja voidaan kaavoittaa myös pysyvän haitan ja kuolemanvaara-alueille sillä edellytyksellä, että suuronnettomuuden todennäköisyys on luokkaa pieni (<10⁶).

Ratapihan turvallisuusselvityksessä, jonka Liikenteen turvallisuusvirasto hyväksyy, voidaan rajoittaa mm. kuljetusmäärien kasvua tulevaisuudessa ja siten varmistaa ratapihalla saavutettu turvallisuustaso.

Kiinteistöt eivät omalla toiminnallaan voi vaikuttaa ratapihalla tapahtuvan mahdollisen onnettomuuden todennäköisyyteen. Kiinteistöjen omalla toiminnalla ei myöskään voida vähentää onnettomuuksien välittömiä vaikutuksia. Sen sijaan voidaan vähentää kiinteistöjen ja niiden sisällä olevien ihmisten haavoittuvuutta sekä pyrkiä tehostamaan torjuntatoimia.

Kiinteistöille voidaan tunnistaa turvallisuutta parantavia toimenpiteitä, jotka omistajan / rakentajan tulisi sitoutua toteuttamaan omalta osaltaan. Lisäksi kiinteistöille tulee tehdä /olla erillinen palotekninen suunnitelma, jossa yksityiskohtaisemmin eritellään palotekniset riskienhallintakeinot sekä aluepelastuslaitoksen hyväksymä pelastussuunnitelma.

3.2 Suunnittelutilanne

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet

Valtioneuvoston 30.11.2000 antamaa päätöstä valtakunnallisista alueidenkäytön tavoitteista on tarkistettu 13.11.2008. Päätöksen mukaan alueiden käytössä on varmistettava mm. se, että valtakunnallisesti merkittävät rakennetut kulttuuriympäristöt säilyvät.

Valtioneuvosto hyväksyi 22.12.2009 valtakunnallisiin alueidenkäyttötavoitteisiin Museoviraston laatiman inventoinnin: Valtakunnallisesti merkittävät rakennetut kulttuuriympäristöt, RKY 2009. Pääosa suunnittelualueesta kuuluu siihen kohteena ”Puolalanmäki ja Turun Taidemuseo”. Sen rajaus on osoitettu seuraavalla sivulla olevassa karttaotteessa raidoituksella.

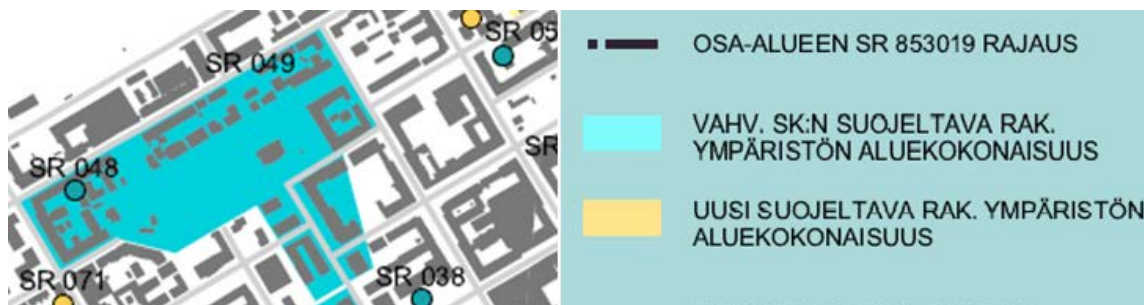

Kuvalähde: www.rky.fi

Maakuntakaava

Vuonna 2004 vahvistetussa Turun kaupunkiseudun maakuntakaavassa Puolalanmäen puistoalue ympäröivine rakennuksineen ja osa Aurakadun katualueesta ympäröivine rakennuksineen on suojeltu.

Yleiskaava

Alueella on voimassa kaupunginvaltuuston 18.6.2001 hyväksymä oikeusvaikutteinen Turun yleiskaava 2020.

Siinä suunnittelualue on osoitettu pääosaltaan virkistysalueeksi (V), jolle saa rakentaa ulkoilutyyppisen virkistystoiminnan tiloja ja alueelle tarpeellisia yhdyskuntateknisen huollon tiloja sekä liikenneväyliä. Osa alueesta on merkitty pääkeskustasoisille keskustatoiminnoille (C), jolla aluetta varataan hallinnon, kaupan, palvelujen, keskustaan sopivan asumisen ja työpaikkatoimintojen, virkistykseen sekä alueelle tarpeellisen yhdyskuntateknisen huollon ja liikenteen käyttöön.

Yleiskaava 2020:ssa keskustan alueelta ei ole esitetty suojeltavia rakennuksia tai arvokkaita ympäristökokonaisuuksia. Kulttuurihistoriallisesti tai rakennustaiteellisesti arvokkaiden kohteiden säilyminen ratkaistaan vasta asemakaavoissa, mutta niiden suojelua ei saa vaarantaa ennen asemakaavojen laatimista.

Suunnittelualue kuuluu oikeusvaikutteisena valmistelussa olevaan Yleiskaava 2029:n alueeseen, jossa mm. keskustan alue tullaan laatimaan osayleiskaavatarkkuudella.

Voimassa oleva asemakaava

Suunnittelualueella voimassa oleva asemakaavatilanne on näytetty kaavakartalla. Seuraavassa on lueteltu alueella voimassa olevat kaavat ja kuvattu niiden sisältöä pääkohdittain:

Kaava 40/1989 (vahv. 16.1.1996): Taidemuseo sijaitsee yleisten rakennusten korttelialueella (Y-1). Museorakennus ja sen edustalla oleva portaikko on suojeltu rakennustaiteellisesti ja kulttuurihistoriallisesti arvokkaina (sr₅). Korttelialueelle ei ole merkitty rakennusoikeutta. Osat Puolalanmäen puistosta (VP), Aura- ja Torninkadun katualueista sekä Tuurintien katualue sijaitsevat ko. kaavan alueella. Kaikilla em. alueilla on maanalaisen tilan varaus väestönsuojaa varten. Tilaan saadaan sijoittaa myös pysäköintilaitos.

Kaava 28/1973 (vahv. 2.4.1975): Puolalan koulu sijaitsee yleisten rakennusten korttelialueella (Y). Korttelialueen rakennusoikeus on 5800 k-m² ja kerroskorkeus III.

Kaava N71/1952 (vahv. 13.7.1952) on ns. nimikaava, jossa puistoalueelle on annettu nimi: Puolalanmäki.

Kaava 2/1901 (vahv. 21.9.1901) koskee puisto- ja korttelialuetta. Korttelin 30 nykyiselle tontille 7 on merkitty rakennusala, mutta ei rakennusoikeutta eikä kerroskorkeutta.

Kaavat 15/1905 (vahv. 9.10.1905), ja 1/1897 (vahv. 3.7.1897) koskevat puistoalueen osia.

Suunnittelualueella koskevat inventoinnit ja päätökset

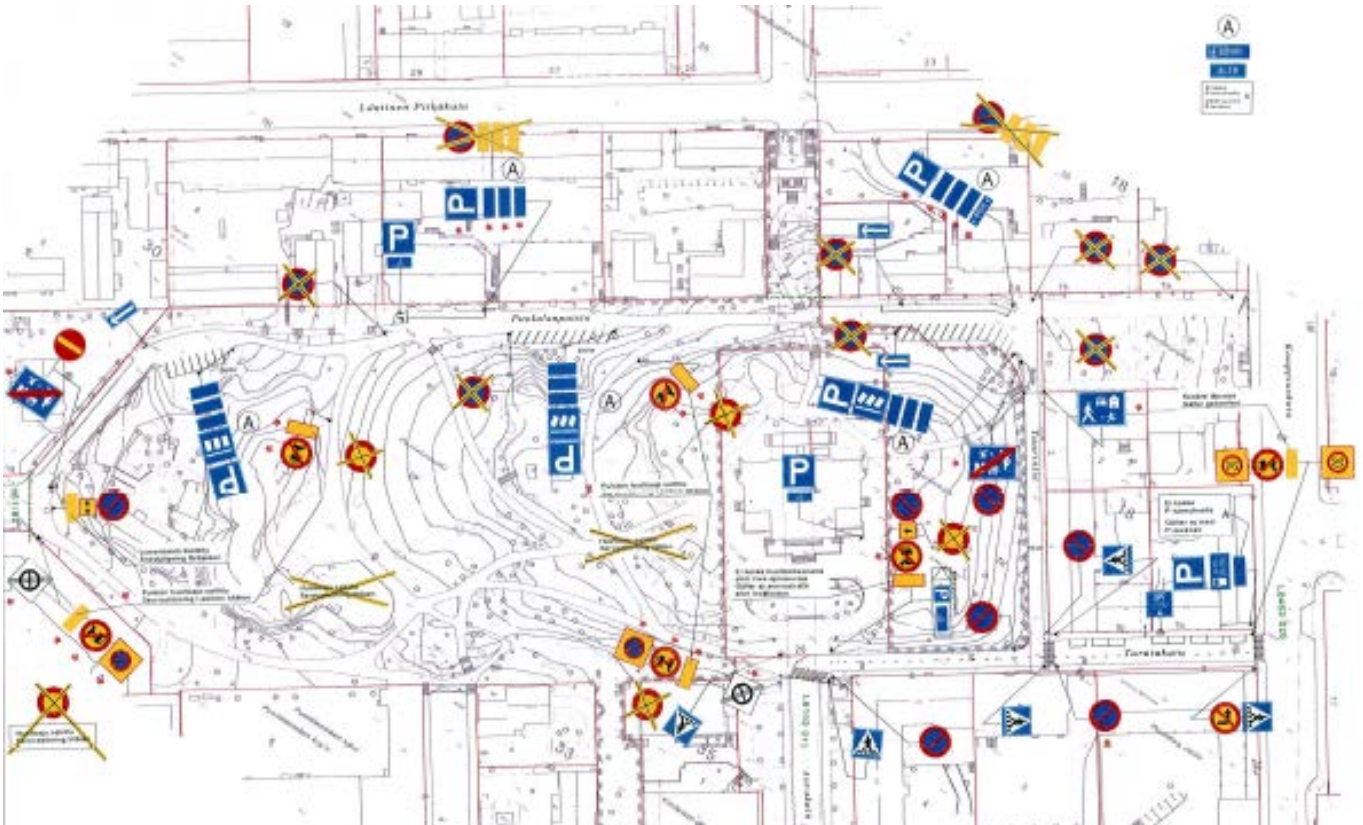
Suunnittelualueella olevat rakennukset, kuten taidemuseo, Iso-Puolalan talot, Park Hotellin rakennus ja Puolalan koulurakennukset sekä Puolalanmäen puisto sisältyvät Turun maakuntamuseon v. 2002 tekemään yhteenvetoon Turun keskusta-alueen rakennetun ympäristön kulttuurihistoriallisesti arvokkaista rakennuksista ja puistoista.

Ympäristö- ja kaavoituslautakunta on 7.4.2009 § 227 hyväksynyt Virearc arkkitehdit ja maisema-arkkitehtien laatiman Puolalanpuiston kunnostuksen yleissuunnitelman. Sen pohjalta on laadittu peruskorjaussuunnitelma, jonka toteutus on tarkoitus aloittaa v. 2014.

Taidemuseon, Puolalanmäen puiston ja Aurakadun alueet kuuluvat Turun kansallisen kaupunkipuiston eli Turun kulttuuripääkaupunkipuisto 2011:n alueeseen. Sen aluerajauksen kaupunginvaltuusto hyväksyi 7.3.2011 § 59 ja puisto perustettiin v. 2013 kesäkuussa. Kaupunkipuistoon on laadittu hoito- ja käyttösuunnitelma, joka on otettava huomioon aluetta koskevissa toimenpiteissä.

Kiinteistöliikelaituksen johtokunta hyväksyi 5.3.2014 § 123 Torninkadulle, Tuurintielle ja Puolalanpuistoon laaditun liikennesuunnitelman tarkistuksen. Siinä yksisuuntainen Puolalanmäen ajoyhteys on osoitettu pihakatu -liikennemerkillä. Merkintä ei muuta alueen nykyisiä liikennejärjestelyitä, mutta alueella tarvittavien liikennemerkkien määrä vähenee. Suunnitelma on esitetty seuraavalla sivulla.

OTE TORNINKADUN, TUURINTIEN JA PUOLALANPUISTON LIIKENNESUUNNITELMASTA, 16.12.2013

Rakennusjärjestys

Kaupunginvaltuusto on 9.10.2006 § 184 hyväksynyt rakennusjärjestyksen, joka on ollut voimassa vuoden 2007 alusta lähtien.

Kiinteistörekisteri

Alueen kiinteistöt on merkitty Turun kaupungin ylläpitämään kiinteistörekisteriin.

Pohjakartta

Turun kaupungin Kiinteistöliikelaitoksen laatima pohjakartta on tarkistettu 18.2.2013.

Maanomistus

Turun kaupunki omistaa muutoksen kohteena olevan alueen lukuun ottamatta korttelin 30 tonttia 7. Puolalanmäen puistoalueella olevat Iso-Puolalan taloryhmän rakennukset on myyty ja niiden lähiympäristön maapohja on pitkäaikaisella vuokrasopimuksella vuokrattu Rakennusperinteen Ystävät ry:lle.

3.3 Asemakaavan tavoitteet

Tavoitteena on säilyttää kulttuurihistoriallisesti arvokas rakennettu ympäristö suojelemalla puisto ja rakennukset asemakaavalla sekä selkeyttää alueen osoitteistoa nimeämällä alueen kulkuväylät. Lisäksi puistoon osoitetaan toiminnallisia osa-alueita, joita mm. Puolalanpuiston kunnostuksen yleissuunnitelmassa on esitetty.

Kaavanmuutoksen tavoitteet ovat yhteneväisiä valtakunnallisissa alueidenkäyttötavoitteissa, maakuntakaavassa, aluetta koskevissa inventoinneissa ja muissa suunnitelmissa annettujen suuntaviivojen kanssa.

4 SUUNNITTELUN VAIHEET

Vireilletulo ja osallistumis- ja arviointisuunnitelma

Kaavan muuttaminen käynnistettiin Kiinteistöliikelaitoksen ilmoittamasta Puolalanpuiston ja Tuurintien osoitteiston selkeyttämistarpeesta, pvm. 19.7.2012. Samassa yhteydessä kaupunkisuunnittelun kaavoitusyksikössä todettiin alueella voimassa olevien kaavojen puutteet mm. suojelun osalta.

Kaupunkisuunnittelu- ja ympäristölautakunta merkitsi 5.2.2013 § 13 tiedokseen kaavoitusyksikön laatiman osallistumis- ja arviointisuunnitelman "Puolalanmäki". 8.2.2013 päivätty osallistumis- ja arviointisuunnitelma sekä ilmoitus asemakaavanmuutoksen vireilläolosta lähetettiin osallisille aloitusvaiheen kuulemista varten kirjeenä 11.2.2013. Lisäksi kaavanmuutoksen vireilläolosta kuulutettiin 23.2.2013. Em. aineisto on ollut tutustuttavissa myös internetissä, Turku-Pisteessä ja ympäristötoimialan kaupunkisuunnittelun kaavoitusyksikössä.

Vuorovaikutus

Vuorovaikutus järjestettiin liitteenä 3 olevan osallistumis- ja arviointisuunnitelman mukaisesti. Kaavanmuutoksen aloituskokous pidettiin 23.1.2013. Kaavaehdotusta on valmisteltu yhteistyössä mm. Kiinteistöliikelaitoksen, Museokeskuksen, Ympäristötoimialan maisemasuunnittelun sekä suunnittelu- ja ympäristönsuojeluyksiköiden edustajien kanssa.

Mielipiteet vireilletulovaiheessa

Mielipiteitä jätettiin v. 2013 kesäkuun alkuun mennessä kuusi. Lisäksi Ympäristönsuojelu ilmoitti, ettei sen tiedostoissa ole merkintää suunnittelualueella olleesta toiminnasta, joka olisi aiheuttanut maaperän pilaantumista. Kaava-alueen naapurustossa osoitteissa Aurakatu 20 ja 22 on ollut koksi- ja kivihiihiliike sekä valimotoimintaa. Em. toiminta ei kuitenkaan edellytä valmisteilla olevaan kaavaan erillistä määräystä eikä selvitysten tekemistä, koska Aurakadulle ei rakenneta vaan sen on tarkoitus säilyä katualueena.

Meidän Turku – Vårt Åbo ry esittää, että ensin pitäisi tehdä Keskustan osayleiskaava (Kv:n päätös v. 1997) ja että Puolalanmäki tulee suojella kaavallisesti merkittävänä rakennettuna kulttuuriympäristönä.

Kaavoitusyksikkö:

Keskustan osayleiskaavan laatiminen ei ole enää ajankohtaista sillä Yleiskaava 2029:n laatiminen on aloitettu ja siinä mm. keskustan alue laaditaan osayleiskaavatarkkuudella. Alueen kuuluminen merkittävään rakennettuun kulttuuriympäristöön otetaan kaavaehdotuksessa huomioon.

Keskikaupunkiseura TOISPUAL JOKKE ry:

1. Puolalanpuistoon rajautuvista kortteleista erityisesti ne, joissa on jugend- ja 20-luvun arkkitehtuuria edustavia rakennuksia tulisi ottaa mukaan kaavaan, koska niitä ei asemakaavassa ole vielä kattavasti suojeltu. Taidemuseo, Puolalan koulu, Iso-Puolalan taloryhmä ja Park-hotelli ovat yhdistyksen mielestä suojeltavia rakennuksia ja myös Aurakadun puurivistön osalta suojelua voisi harkita.
2. Puolalanmäen saavutettavuus paranisi, mikäli Läntisen Pitkädun varrella olevien kortteleiden läpi pääsisi ainakin päivisin kulkemaan. Puiston rinnealueita ja polkuja pitäisi kehittää siten, että talviaikainen liukumäki olisi pidempi ja siten että luotaisiin 0,5 - 1 kilometrin pituinen lenkipolku. Puiston liikunnallista luonnetta voisi myös lisätä sijoittamalla sinne kuntoilulaitteita Urheilupuiston tapaan.

3. Puistosta Puutarhakadulle linjatun uuden kävely-yhteyden rakentamisen myötä olisi erityisen tärkeää palauttaa siitä reitti Suomalaisen Pohjan pohjoispuolelta Torninkadulle sillä se on koululaisten käyttämä pääreitti Puolalanmäen lukion ja Torninkadun varrella olevan S-talon välillä. Reitin Torninkadulle toteuttamatta jättäminen lisää kulkua Suomalaisen Pohjan ja Puolalankatu 9:n pihojen läpi.
4. Tällä hetkellä asukkaiden käytössä on 42–44 kpl autopaikkaa. Yleissuunnitelmassa niitä lienee vähennetty 15–17 kpl. Yhdistys esittää, että Iso-Puolalan talojen pohjoispuolelle Puolalanpuiston yleissuunnitelmassa esitetyn leikkipaikan tilalle sijoitettaisiin pysäköintipaikka, koska ko. alue on kostea ja varjainen eikä siksi sovi leikkipaikaksi.
5. Iso-Puolalan puutaloryhmälle olisi saatava nykyistä parempi käyttötarkoitus. Se voisi toimia Puolalanpuiston asukkaiden korttelitalona ja kahvilana. Siinä voisivat toimia myös erilaiset seurat ja yhteisöt. Samalla huonokuntoiset julkisivut tulisi kunnostettua häpeällisiltä tägeiltä.

Rakennusten taakse ajatellulle leikkipaikalle voisi rakentaa talon puutarha- ja puistotähti-toimintaa varten. Lisäksi sinne voisi sijoittaa yleisö-WC:n ja siirtää tällä hetkellä Rauhankadun päässä olevan molokkijätesäiliön. Myös roskiksia toivotaan lisättävän puiston yleisen siisteyden parantamiseksi.

Yleissuunnitelmassa esitetty valaistussuunnitelma vaikuttaa harkitulta, mutta siinä esitettyjen kohteiden lisäksi myös Iso-Puolalan rakennuksia ja puistoa reunustavia jugend-taloja toivotaan valaistavan.

Kaavoitusyksikkö:

1. Asemakaavanmuutosalueen rajausta ei muuteta, koska voimassa olevien asemakaavojen ajanmukaisuus nyt valmisteltavan kaava-alueen ulkopuolella tulee arvioitavaksi, mikäli puistoa ympäröivissä kortteleissa tulee ajankohtaiseksi sellaisia hankkeita, jotka edellyttävät rakennus- tai toimenpidelupia.

Nyt käsillä olevalla rajauksella saadaan kuitenkin suuri osa arvokkaasta kulttuuriympäristöstä suojeltua, mukaan lukien Taidemuseon, Puolalan koulun, Iso-Puolalan taloryhmän ja Park-hotellin rakennukset sekä Aurakadun puurivistö.

2. Kävely-yhteys Läntiseltä Pitkädadulta korttelien läpi Puolalanmäen puistoon edellyttää kaavallista tarkastelua, jota kuitenkin tämän asemakaavanmuutoksen yhteydessä ei nyt tehdä. Puistoalueen käyttöä esim. yksityiskohtaisiin liikunnallisiin tarpeisiin ei ratkaista asemakaavassa.
3. Puolalanmäelle kaavaehdotuksessa osoitetut puistokäytävät perustuvat puiston yleissuunnitelmaan, jossa esitettyä kulkuyhteyttä ei ole nähty tarpeelliseksi. On myös huomattava, että ko. kiinteistöjen on mahdollista omalla alueellaan toteuttaa sellaisia ratkaisuja, jotka estävät asiattoman kulkemisen.
4. Yleisille alueille (esim. kadut, puistot) sijoitettavien autopaikkojen määrää ei määritellä asemakaavassa, vaan ne ratkaistaan esim. alueelle laaditun yleissuunnitelman ja/tai tulevien puisto- ja liikennesuunnitelmien yhteydessä.

Kritiikin kohteena olevan leikkipaikaksi esitetyn alueen nykyistä maanpintaa on hyväksytyn yleissuunnitelman ja sen pohjalta laaditun toteuttamissuunnitelman mukaan tarkoitus nostaa, joten mitä todennäköisimmin kosteusongelma ei tule leikkipaikkaa vaivamaan. Pienilmastollisesti ehdotettu leikkipaikka-alue sijaitsee varsin oivallisesti sillä Läntisen Pitkädadun varren kortteleiden asuinrakennukset estävät kylmiä pohjoisvirtauksia, leikkialueen itä- ja länsisivuilla sitä suojaavat kalliit ja Iso-Puolalan rakennusten pohjoispuolella oleva puusto varjostaa leikkipaikkaa kesäajan paahteelta.

5. Asemakaava määrittelee kaupungin omistamalla puistoalueella sijaitsevien rakennusten suojelun tason, mutta niiden käyttötarkoitusta ei ole syytä tarkemmin määritellä, koska käyttötarpeet voivat vaihtua tilanteiden mukaan. Käyttötarkoituksesta voidaan kuitenkin päättää esim. vuokra- tms. sopimusten yhteydessä.

Kaavassa on leikkipaikkojen yhteyteen tarkoitus mahdollistaa alueen toimintaan liittyvän rakennuksen rakentaminen, mutta valaistuksen suunnittelu ja yksittäiset roska-astiat eivät kuulu asemakaavoituksessa ratkaistavien seikkojen piiriin.

Kiinteistö Oy Turun Pikkuhotelli tuo mielipiteessään esiin, että kaikki puiston liikennejärjestelyjen, valaistuksen, siisteyden ja yleisen viihtyvyyden parannusehdotukset kiinnostavat, mutta että ne eivät saa häiritä hotellin yritystoimintaa. Oman tontin osalta halutaan, että kaikki säilyy entisellään mukaan lukien rakennusoikeus mahdollisia hotellin omia tulevia suunnitelmia silmälläpitäen.

Kaavoitusyksikkö:

Kaavaehdotuksessa esitettävillä muutoksilla hotellitontin naapurustossa ei ole vaikutuksia sen yritystoimintaan. Myös tontin käyttötarkoitus, sillä olevat suojelulliset arvot ja muut olosuhteet pyritään kaavassa määrittelemään siten, etteivät ne haittaa hotellin yritystoimintaa.

As Oy Museomäki:

1. Alueen liikennejärjestelyt tulisi ohjata siten, että vain tonteille ajo on sallittu ja alueen osoitenimistö pitäisi korjata ja saada karttoihin. Lisäksi Tuurintien - Puolalanpuiston parkkipaikkajärjestelyt tulisi saattaa kuntoon, koska nyt pysäköinti on aivan villiä ja estää mm. ambulanssien, paloautojen ja taksien pääsyn kiinteistöille.
2. Asemakaavaan tulisi varata paikkoja asianmukaiselle roska-astioiden säilytykselle sillä Puolalanpuiston varrella olevien kiinteistöjen roska-astioiden säilytys on ongelmallista ja pelastusmääräysten vastaista.
3. Sadevedet Tuurintien - Puolalanpuiston katualueilla tulisi ohjata paremmin, koska rankkasateet urauttavat hiekkaisia kulkuväyliä kulkukelvottomiksi.

Kaavoitusyksikkö:

1. Puistoalueelle merkitään Puolalanpuisto-niminen ajoyhteys ja näin osoitekäytössä jo oleva nimistö saadaan ajan tasalle. Myös muut puistossa olevat kulkuväylät nimetään ja kaavan vahvistuttua nimet tullaan merkitsemään karttoihin.

Suunnittelualueen yksityiskohtaisia liikenne- ja parkkipaikkajärjestelyitä ei määritellä asemakaavassa, vaan ne ratkaistaan esim. alueelle laaditun yleissuunnitelman ja/tai tulevien puisto- ja liikennesuunnitelmien yhteydessä. Pysäköinnin valvonta kuuluu kaupungin pysäköinninvalvonnalle ja poliisille.

2. Suunnittelualueelle osoitetaan paikka hyötyjätteiden keräilypisteelle, joten palo- ja pelastusmääräysten vastaiset ja puistoalueelle kuulumattomat asunto-osakeyhtiöiden yksittäiset roska-astiat tulevat poistumaan.
3. Koska suunnittelualue sijaitsee ns. valmiiksi rakennetussa ympäristössä, ei yksittäisten katualueiden sadevesien ohjailu ole enää asemakaavoituksessa ratkaistava asia vaan se kuuluu esim. alueelle laaditun yleissuunnitelmaan pohjautuvan perusparannussuunnitelman ja/tai tulevien puisto- ja liikennesuunnitelmien yhteyteen.

Puolalanpuiston varren asukas esittää, että Park-hotellin ja Taidemuseon välille perustettaisiin pihakatu, jotta ajonopeudet alenisivat ja jotta kaiken ikäisten jalankulkijoiden turvallisuus tulisi paremmin huomioitua. Asukas toivoo myös, että puistoalueen suunnittelussa otettaisiin huomioon siellä järjestettävät tapahtumat, jotka ovat hyväksi kaupunkitilan käytössä.

Kaavoitusyksikkö:

Puolalanpuisto-nimellä käytössä olevaa kulkuväylää ei asemakaavassa ole syytä merkitä pihakaduksi mm. siksi, että siitä aiheutuisi katuvarren kiinteistöille hoitovastuu kadun puolelle asti ja jalkakäytävien sekä kiinteistöihin rajoittuvien viherkaistojen 3 metrin levyiseltä osalta. Puolalanmäen erittäin arvokas puistomiljöö edellyttää, että sen kaikki osa-alueet hoidetaan vastuullisesti ja ennen kaikkea yhdenmukaisesti.

Jalankulkijoiden turvallisuuden huomioon ottamista voidaan kuitenkin parantaa liikennesuunnitelmissa tehtävillä ratkaisulla. Alueen liikennesuunnitelman tarkistus on 5.3.2014 § 123 hyväksytty Kiinteistöliikelaitoksen johtokunnassa. On myös huomattava, että tälläkin hetkellä alueella on voimassa nopeusrajoitus 20 km/h eli sama nopeusrajoitus kuin pihakatuja koskee.

Kaavaan ei ole syytä osoittaa tapahtuma-aluetta, koska kulloinkin tarvittavan alueen laajuus vaihtelee tapahtumien luonteen mukaan. Kaava ei kuitenkaan estä tapahtumien järjestämistä ja hyväksytyssä puiston yleissuunnitelmassa esim. konserttialuetta on esitetty Puolalankadun portaiden läheisyydessä olevalle hiekkakentälle.

Asukas os. Läntinen Pitkäkatu 19 katsoo, että kaava-aluetta olisi suojelutarpeen vuoksi tulut laajentaa käsittämään myös 6. kaupunginosan Medea korttelin (kortteli n:o 19) alue.

Kaavoitusyksikkö:

Medea korttelissa käynnistyy keväällä 2014 erillisen asemakaavanmuutoksen valmistelu. Se perustuu kaupunginvaltuuston 2.12.2013 hyväksymään asemakaavoitusohjelmaan vuosille 2014 - 2015, joka on talousarvion liitteenä.

Lausunnot

17.5.2013 päiväystä asemakaavaehdotuksesta pyydettiin lausunnot Kiinteistöliikelaitokselta, Museokeskukselta, sivistystoimialalta, vapaa-aikatoimialan liikuntapalveluilta, ympäristötoimialan rakennusvalvonnalta, Turun Vesiliikelaitokselta, Kuntec - Turun Seudun Kuntatekniikka Oy:ltä, Turku Energia Sähköverkot Oy:ltä, Turun Seudun Kaukolämpö Oy:ltä, Konstföreningen i Åbo – Turun Taideyhdistys ry:ltä, Rakennusperinteen ystävät ry:ltä, Varsinais-Suomen aluepelastuslaitokselta, Varsinais-Suomen ELY-keskukselta ja Varsinais-Suomen liitolta.

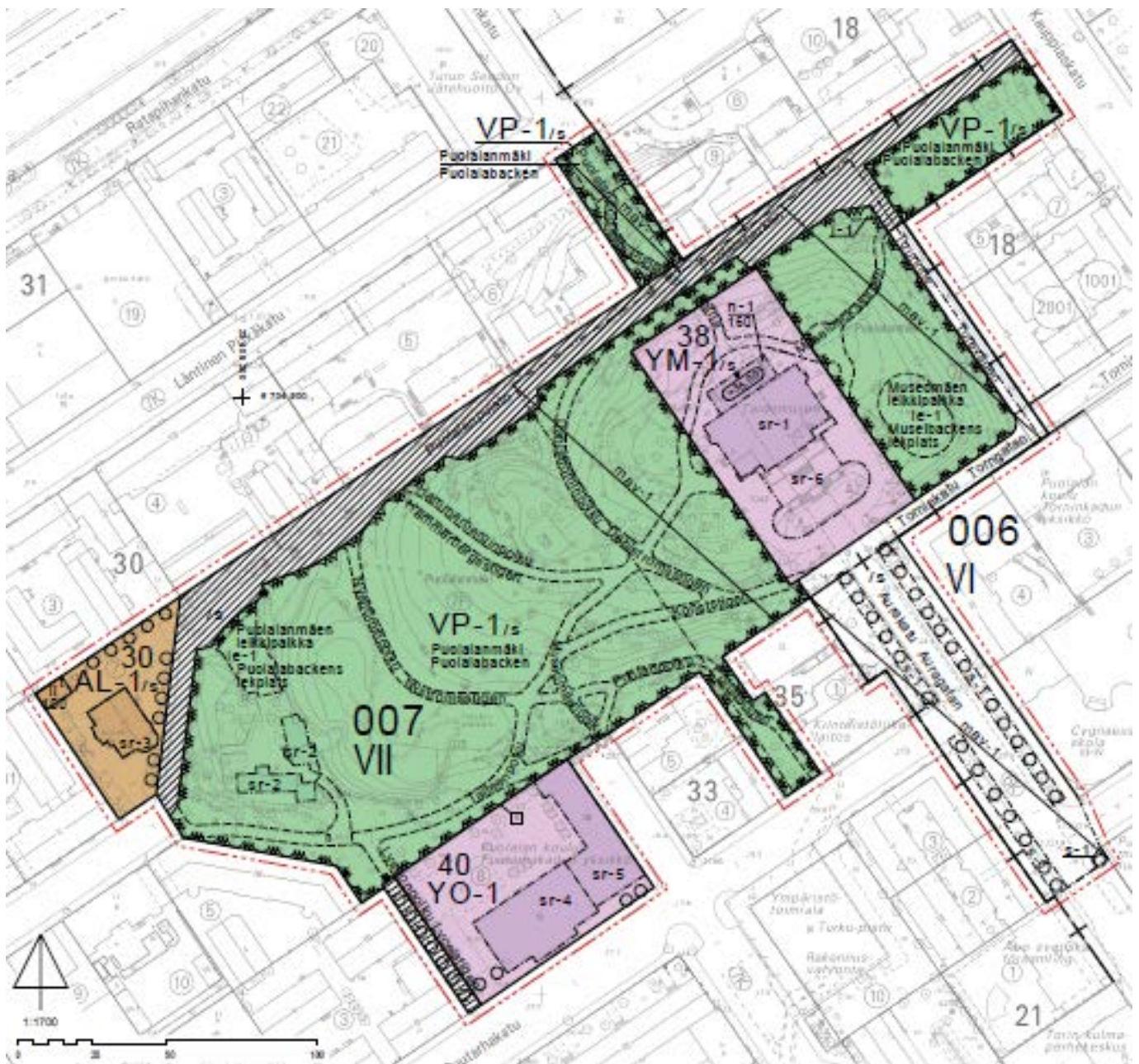
Lisäksi kaavaehdotus lähetettiin tiedoksi mahdollisia kommentteja varten ympäristötoimialan katu-, maisema-, miljö- ja vihersuunnittelulle sekä Park Hotelli / Kiinteistö Oy Turun Pikkuhotellille.

Lausunnoilla olleessa asemakaavanmuutosehdotuksessa sen pohjoisrajalla oleva vinoviivoitettu alue Puolalanpuisto - Puolalaparken oli osoitettu pihakaduksi. Lausunnoilla ollut asemakaavanmuutosehdotus on esitetty seuraavalla sivulla.

Turku Energia Sähköverkot Oy:llä, Varsinais-Suomen liitolta ja Vesiliikelaitoksella ei ollut huomautettavaa asemakaavan muutosehdotuksen johdosta.

Sivistystoimiala, Vapaa-aikatoimiala / Liikuntapalvelut, Turun Seudun Kaukolämpö Oy ja Konstföreningen i Åbo – Turun taideyhdistys ry eivät jättäneet lausuntoa.

ASEMAKAAVANMUUTOEHDOTUS, pvm. 17.5.2013

Kiinteistöliikelaitos esittää, että koska Puolalanpuistoon rajoittuvien tonttien VII-30-4, 5 ja 6 sekä VI-18-8 ja 9 rakennusten istutetut ”pihaedustat” ovat jo lähes vuosisadan olleet olennainen osa Puolalanpuiston maisemaa ja rakennusten edustat mielletään yksityisiksi pihoin, tulee tonttien rajat ulottaa rakennusten edustalla olemassa olevan kulkuyhteyden reunaan.

Mikäli rajoja ei tarkisteta tulevat tonttien rakennusten edustalla olevat pihaistutukset ja pihalaatitukset ja koko ”piha-alue” jäämään asemakaavaehdotuksessa esitetylle yleiselle pihakatualueelle ja näin ne olisivat kaupungin kunnossapitovastuulla ja katualueena yleisessä käytössä.

Kaavoitusyksikkö: Tonttien rajoja ei siirretä Puolalanmäen puiston puolelle, koska se edellyttäisi ko. kiinteistöjen ottamista kokonaisuudessaan mukaan kaavanmuutosalueeseen. Siirrosta myös aiheutuisi kuluja kiinteistöille.

Kaavaehdotusta on kuitenkin syytä muuttaa siten, että pihakatuvaraus poistetaan ja sen tilalle puistoalueelle osoitetaan sijainniltaan ohjeellinen ajoyhteys.

Näin siksi, että puisto kuuluu valtakunnallisesti merkittävään rakennettuun kulttuuriympäristöön (RKY) ja ympäristöministeriön päätöksellä perustettuun Turun kansalliseen kaupunkipuistoon. Tämä edellyttää ylläpitovastuun säilyttämistä kaupungilla, jotta kulttuurihistoriallisesti erittäin arvokas kaupunkipuisto kokonaisuudessaan, mukaan lukien sen reuna-alueet, istutetaan ja hoidetaan vastuullisesti yhdenmukaisesti arvoisella tavalla. Tätä perustelee myös puiston v. 2012 laadittu yleissuunnitelma. Perusteluna on lisäksi se, että niukkenevia resursseja ei ole syytä ohjata pihakadun rakentamiseen, koska sen kustannukset olisivat iso investointi.

Museokeskus katsoo, että asemakaavanmuutosehdotus on sopusoinnussa puiston ja alueen rakennuksille asetettujen tavoitteiden kanssa. Lasten aidatun leikkipaikan siirtäminen avaa puiston ydinosan erilaisille puistotoiminnoille ja mahdollistaa alkuperäisten kaarevien polkujen palauttamisen. Museokeskus ei kuitenkaan pidä muutosta välttämättömänä. Lasten leikkipaikka- ja puistotätitoiminta on oleellinen osa turkulaista puistokulttuuria ja sen jatkumiselle tulee luoda riittävät edellytykset. Museokeskus esittää, että asemakaavaa muutetaan siten, että se mahdollistaa Puolalanmäen leikkipaikan kehittämisen joko nykyisellä tai uudella paikalla.

Kaavoitusyksikkö: Kaavaehdotuksessa esitettyjen leikkipaikkojen sijainti perustuu ympäristö- ja kaavoituslautakunnan v. 2009 hyväksymään Puolalanpuiston kunnostuksen yleissuunnitelmaan ja sen pohjalta laadittuun peruskorjaussuunnitelmaan. Leikkialueet on osoitettu sijainniltaan ohjeellisella merkinnällä joten mikäli pakottavia syitä ilmenisi, ne voidaan toteuttaa myös kaavaehdotuksessa esitetystä poiketen.

Kuntec – Turun Seudun Kuntatekniikka Oy kritisoi lausunnossaan sitä, että Lyseonpolku on aika kapea (n. 2,5 m). Sen lisäksi polun reunassa on puita ja erinäisiä varusteita, mistä johdetaan varsinkaan talvikunnossapitoa ei saa isoilla eikä pienemmilläkään koneilla järkevästi hoidettua. Yleisemminkin suunnittelussa aika usein jää kunnossapidon näkökulma esim. lumitilojen osalta pois.

Lisäksi lausunnossa tuodaan esiin toive siitä, että peruskorjaussuunnitelman yhteydessä otettaisiin huomioon Rauhankadun pään kattovesiongelmat, jotka jäädyttävät Park Hotellin edestä nousevan väylän, jolloin sitä on lähes mahdotonta hoitaa järkevästi.

Kaavoitusyksikkö: Lyseonpolun 5 m:n tilavarausta on vaikea leventää, koska sen länsireunassa kasvavat suuret puut ovat kaupunkikuvallisesti tärkeitä ja naapuri- sekä koulukorttelin viihtyvyyden vuoksi arvokkaita, joten ne tulee säilyttää tai niiden tilalle tulee istuttaa uudet. Lyseonpolun tilavaraus myös noudattaa Tilalaitoksen konsultilla teettämää Puolalan koulun pihasuunnitelmaa, jossa kulkuväylän lumitila ilmeisesti on arvioitu riittäväksi, koska koulutontille heti kulkuväylän viereen on suunniteltu ja myös toteutettu mm. polkupyörien parkkialue sekä valaisinpylväät.

Rauhankadun päästä nousevan väylän vesiongelma on puiston peruskorjaussuunnitelman valmistelussa ollut tiedossa ja siihen on suunnitelmassa pyritty löytämään toimiva ratkaisu.

Rakennusperinteen Ystävät ry vaatii Puolalanpuiston leikkipaikan palauttamista sen nykyiselle paikalle sillä kaavaehdotuksessa esitetty paikka on kaikin tavoin epäluonteva, koska se on pieni ja varjoinen pohjoiseen suuntautuva puiston alavin mahdollinen paikka. Lisäksi se on liikenteen takia vaarallinen ja pakokaasuinen. Kiintoisia kallioitakaan ei niiden vaarallisuuden vuoksi voisi käyttää leikkiin, vaan ne rajataan pois.

Muistuttaja kritisoi myös sitä, että kaavan laatija on varannut lasten ja heidän perheidensä kannalta sopivimman nykyisen leikkipaikan alueen aikuisväestön iloksi käyttötarkoituksella petankki ja konserttien vara-alue.

Kaavoitusyksikkö: Ks. edellisellä sivulla oleva Museokeskukselle annettu vastine. Huomionarvoista on myös, että Puolalanmäen leikkipaikaksi esitetyn alueen nykyistä maanpintaa on hyväksytyn yleissuunnitelman ja sen pohjalta laaditun toteuttamissuunnitelman mukaan tarkoitus nostaa terassoimalla. Myös pienilmastollisesti ehdotettu leikkipaikka-alue sijaitsee varsin oivallisesti sillä Läntisen Pitkädun varren kortteleiden asuinrakennukset estävät kylmiä pohjoisvirtauksia, leikkialueen itä- ja länsisivuilla sitä suojaavat kalliot ja Iso-Puolalan rakennusten pohjoispuolella oleva puusto antaa varjoa kesäajan paahdetta vastaan.

Kaavaehdotuksessa ei ole aluevarauksia lasten nykyisen leikkipaikan alueella aikuisväestön petankki, konsertti tms. toimintoja tai tapahtumia varten, varsinkaan, koska kulloinkin tarvittavan alueen laajuus vaihtelee tapahtuman luonteen mukaan.

Varsinais-Suomen ELY-keskus katsoo, että asemakaavanmuutokseen olisi ollut perusteltua ottaa mukaan puistoa reunustavat korttelit ja että jatkossa RKY-alueen asemakaavat on syytä uudistaa ja samalla selvittää rakennetun ympäristön suojelutarpeet.

ELY-keskuksen näkemyksen mukaan keskustan alueelle on tarve laatia maanalainen asemakaava, jossa keskustan kallioalueen maanalainen käyttö ratkaistaan laajemmin ja samalla voidaan uudistaa alueen nykyisiä maanalaisia rakentamista koskevia kaavamääräyksiä.

Läntisen Pitkädun puolella kaavakartalla ei ole maanalaisen ajoneuvoliittymän merkintää vaikka kaavanmuutos koskee maanalaisen Louhen pysäköintilaitoksen kulkuyhteyttä.

Kaavaselostuksessa jää epäselväksi se, että ehdotuksessa maanalaisen tilan merkintä (mav) muuttuisi (mav-1). Maanalaisia rakentamista koskevien merkintöjen riittävään yhtenäisyyteen tulee kaavoituksessa kiinnittää huomiota. Asemakaavaa muutettaessa on myös mahdollista määrätä, että nykyinen asemakaava jää voimaan maanalaiselta osiltaan.

Taidemuseota koskevassa suojelumääräyksessä sr-1 olisi perusteltua antaa määräyksiä sisätilojen suojelusta vastaavasti kuin Puolalan koulua koskevassa sr-4 -määräyksessä.

Kaavoitusyksikkö: Puolalanmäen puistoa ympäröiviä asuinkortteleita ei otettu laajemmin mukaan kaavanmuutosalueeseen mm. siksi, että kaavoitusprosessi olisi mitä todennäköisimmin muodostunut kestoltaan kohtuuttoman pitkäksi sitoen paljon resursseja. Voimassa olevien asemakaavojen ajanmukaisuus tulee kuitenkin arvioitavaksi, mikäli puistoa reunustavissa kortteleissa tulee ajankohtaiseksi hankkeita, jotka edellyttävät rakennus- tai toimenpidelupia.

Osana valmisteltavaa Yleiskaava 2029 kaupungin eri alueista on laadittu alueinventointeja. Alueen rakentamisen historiaan, sen ilmeeseen ja historiallisiin arvoihin perustuen alueista on rajattu erityyppisiä ympäristökokonaisuuksia. Tavoitteena on, että uudessa yleiskaavassa kullekin alueelle mm. rakennussuojelun osalta löytyisi yleiskaavamääräys asemakaavoituksen perustaksi.

Yleiskaava 2029:ään liittyvänä selvityksenä kaavoitusyksikössä on tarkoitus laatia tarkastelu keskusta-alueella olevista maanalaisista tiloista ja tulevia maanalaisia tiloja varten tehtävistä maanalaisista tilavarauksista. Tätä asiaa varten kaupunginhallitukselle valmistellaan myös määräaikaista rakennuskieltoesitystä.

Lausunnon johdosta kaavakartalle lisätään ajoneuvoliittymän likimääräisen liittymän merkintä Läntisen Pitkädun puolelle osoittamaan pysäköintilaitos Louhen kulkuyhteyttä.

Alueella voimassa olevan asemakaavan maanalaisen tilan määräyksessä (mav) ei ole mainintaa museotoiminnan aputiloista. Siksi määräystä on syytä tarkentaa ja esittää kaavakartalla uudella merkinnällä (mav-1).

Lausunnon johdosta taidemuseon sr-1 -suojelumääräystä täydennetään seuraavasti: Suojelu koskee julkisia sisätiloja, kuten aulan, pääportaikon ja näyttelytilojen muodostamat tilasarjat, joiden alkuperäinen kiinteä sisustus mukaan lukien kipsireliefit ja näyttelytilojen valokatot etsattuine laseineen tulee säilyttää.

Rakennusvalvonta huomauttaa lausunnossaan, että YM-1 korttelialueen autopaikkamääräystä: "Korttelialueelle tulee osoittaa 10 kpl autopaikkoja, jotka saa sijoittaa maanalaisen pysäköintilaitoksen tiloihin." tulee muuttaa siten, että autopaikkojen sijoituspaikasta ei synny epäselvyyttä. Lisäksi kahta puistoalueelle merkittyä maanalaisen tilan (mav-1) merkintävii-vaa tulee tarkentaa.

Kaavoitusyksikkö: Lausunnon johdosta YM-1 -korttelialueen autopaikkamääräys muutetaan muotoon: "Korttelialueelle tulee osoittaa 10 kpl autopaikkoja, joista vähintään puolet tulee sijoittaa maanalaisen pysäköintilaitoksen tiloihin." Lisäksi tarkennetaan puistoalueen maanalaista tilaa osoittavia merkintäviivoja.

Varsinais-Suomen aluepelastuslaitos tuo muistutuksessaan esiin, että alue sijaitsee Turun kemikaaliratapihan vaikutusalueella, mikä on lisättävä ympäristön häiriötekijöihin ja otettava suunnittelussa huomioon.

Kaavan maanalaisten tilojen kohdissa, joissa edellytetään pelastuslaitoksen ajoa tai toimia, on otettava huomioon se, että maanalaisten tilojen kansirakenteet kantavat pelastuslaitoksen kaluston.

Rauhankadun ja Iso-Puolalan rakennusten välisen jalankulkukäytävän soveltuvuus pelastuskalustolle on selvitettävä. Mikäli mitoitus sallii pelastustieajon, tulee kaavassa ko. osuudella sallia pelastuslaitoksen ajoneuvojen käyttö.

Kaavoitusyksikkö: Kaavanmuutoksessa esitetään uudisrakentamista kummankin leikki-paikan yhteyteen enintään 30 k-m², mutta muutoin alueen suojeltava rakennuskanta käyttö-tarkoituksineen säilyy lähes ennallaan käsittäen mm. puistotäti-, taidemuseo-, koulu-, hotel-li- ja pysäköintilaitostoiminat. Näiltä toimijoilta edellytetään ajantasaiset pelastussuunnitelmat, joten kaavassa ei ole tarvetta yksityiskohtaisesti määrätä niistä.

Lausunnon johdosta kaavaehdotuksen Erityismääräys -otsikon alle lisätään teksti: Niin kauan kun Turun ratapiha on Liikenteen turvallisuusviraston nimeämä ns. kemikaalirata-piha (Vnp 195/2002) koskee korttelialueita 30, 38 ja 40 määräys: Mikäli korttelialueen raken-nuksiin tulee kokoontumistiloja, on rakennusluvan yhteydessä esitettävä suunnitelma pe-lastustoimenpiteistä ottaen huomioon läheisen ratapihan turvallisuusriskit.

Lisäksi kaavaselostuksen Ympäristöhäiriöt -kohtaan lisätään kuvaus mitä aiheutuu siitä, et-tä alue sijaitsee Turun kemikaaliratapihan vaikutusalueella.

Vaikka kaavan maanalaiset tilat sijaitsevat syvällä kallion sisällä, niin täydennetään lausun-non johdosta maanalaisia tiloja koskevaa merkintää (mav-1) määräyksellä: "Maanalaisten ti-lojen kannen on kestävä raskaan pelastusajoneuvon paino niillä alueilla, joilla edellyte-tään pelastuskaluston ajoa tai toimia."

Rauhankadun ja Iso-Puolalan rakennusten välinen puistokäytävä, jolla huoltoajo on sallittu, mahdollistaa myös pelastusajoneuvoilla ajon. Se on lisäksi merkitty ohjeellisella merkinnäl-lä, joten puistokäytävän leveys voidaan toteuttaa käyttötärpeiden mukaan.

Park Hotel Turku esittää, että tontin pohjoisosassa olevat parkkipaikat on merkittävä kaavaan ja että Park Hotellin tontin itäpuolella olevan Puolalanpuiston tieosuus on pidettävä entisellään, eikä siitä saa koitua kunnossapitovelvollisuutta hotelliinteistölle. Vaaratilanteiden välttämiseksi tulisi tien alkupäätä korottaa ja selventää mm. ajonopeuksia ja -suuntaa.

Toiminnan kannattavuuden parantamiseksi ja tontilla olevan käyttämättömän rakennusoikeuden vuoksi parkkialueelle tulisi myöhempää käyttöä varten osoittaa rakennusoikeutta lisärakennusta varten. Rakennusoikeutta halutaan myös os. Rauhankatu 2 b olevan ikkunatoman talon päätyyn n. 600 m² (10 huonetta) ja saunarakennuksen jatkeeksi n. 100 m². Rakentaminen toteutettaisiin siten, ettei suojeltavan päärakennuksen ja pihapiirin tunnelma oleellisesti muuttuisi.

Lisäksi tuodaan esiin, että lasten leikkipaikan siirtäminen uuteen paikkaan olisi huono vaihtoehto sillä sen ympäristö on kallioinen ja ennen kaikkea nykyinen leikkialue on paljon aurinkoisempi.

Kaavoitusyksikkö: Tontilla olevaa parkkialuetta ei ole tarpeen merkitä kaavaan sillä tontilla olevat pysäköintipaikat saa sijoittaa omavalintaisesti. Lausunnoilla ollutta kaavaehdotusta on muutettu siten, että pihakatuvaraus on poistettu ja sen tilalle on osoitettu sijainniltaan ohjeellinen ajoyhteys, josta ei koidu naapurikiinteistöille kunnossapitovelvollisuutta. Ajoväylien rakenteet ja liikennettä ohjaavat seikat päätetään pääasiassa katu- ja liikennesuunnitelmissa.

Tontilla oleva päärakennus on rakennettu niin keskeiselle paikalle, että sen yhteyteen tai läheisyyteen on arvokkaan miljöö ja yleisen kaupunkikuvan kärsimättä mahdotonta osoittaa lisärakentamista. Varsin ongelmallista on lisäksi se, että tontin pohjoispuolella oleva tontti 3 ja sillä olevat puutalot sijaitsevat n. 1 - 3 m alemmalla tasolla kuin hotellin tontti, joten nykyisen saunarakennuksen jatkaminen tai parkkialueen osoittaminen lisärakentamiseen jättäisi naapuritontin puutaloasunnot lähes täydellisesti pimentoonsa.

Mitä tulee ehdotuksessa esitettyyn Puolalanmäen leikkipaikkaan ks. edellä olevat Museo-keskukselle ja Rakennusperinteen ystävät ry:lle annetut vastineet.

Nähtävilläolo

17.5.2013 päivätty ja lausuntojen johdosta päivämäärällä 4.4.2014 muutettu asemakaavaehdotus kuulutetaan julkisesti nähtäville 30 päiväksi 28.4.2014 alkaen.

5 ASEMAKAAVAN MUUTOKSEN KUVAUS

Kaavan rakenne ja mitoitus

Valtakunnallisesti merkittävään rakennettuun kulttuuriympäristöön (/RKY) kaava-alueella kuuluvat asuin-, liike- ja toimistorakennusten korttelialue (AL-1), museorakennusten korttelialue (YM-1) ja Puolalanmäen kaupunkipuisto (VP-1) sekä Tuurintien, Torninkadun (osa) ja Aurakadun (osa) katualueet.

Olennessa merkittävään rakennettuun kulttuuriympäristöön liittyvät myös siihen rajautuva opetustoimintaa palvelevien rakennusten korttelialue (YO-1) ja sen itäpuolella oleva jalkakäytävä ja polkupyöräilylle varattu Lyseonpolun katualue.

Kaavanmuutosalueen pinta-ala on 4,7786 ha. Kaava-alueen rakennuskannasta pääosa koostuu olemassa olevista suojeltavista rakennuksista, mistä johtuen niiden kerrosaluuja ja kerrosaloja ei ole esitetty kaavakartalla. Tästä johtuen myöskään tilastolomakkeen (liite 2) tehokkuuksia ei ole laskettu.

Tilastolomakkeessa on kuitenkin esitetty arvio suojeltavien rakennusten kerrosalojen yhteismäärästä. Lukuun on päädytty siten, että osa kerrosalaluvuista on poimittu v.1966 henkikirjoituksen yhteydessä kerätystä rakennuslaskennan tiedoista ja osa rakennuspiirustuksissa ilmenneistä luvuista. Loppuosa luvuista on jouduttu laskemaan kertomalla olemassa olevan rakennuksen pinta-ala sen kerrosluvulla, koska muita tietoja ei ole ollut saatavilla.

Aluevaraukset, kaavamerkinnät ja -määräykset sekä niiden perusteet

Koska kaava-alue sijaitsee Turun kemikaaliratapihan vaikutusalueella, koskee kaikkia kaava-alueella olevia kortteleita erityismääräys: Niin kauan kun Turun ratapiha on Liikenteen turvallisuusviraston nimeämä ns. kemikaaliratapiha (Vnp 195/2002) koskee korttelialueita 30, 38 ja 40 määräys: Mikäli korttelialueen rakennuksiin tulee kokoontumistiloja, on rakennusluvan yhteydessä esitettävä suunnitelma pelastustoimenpiteistä ottaen huomioon läheisen ratapihan turvallisuusriskit.

AL-1 = Asuin-, liike- ja toimistorakennusten korttelialue.

Korttelialueen rakennusosalalla sr-3 sijaitsee kolmikerroksinen suojeltava rakennus, joka on kaupunkikuvallisesti ja paikallishistoriallisesti arvokas ja siksi sen julkisivujen ja vesikaton ominaispiirteet tulee säilyttää. Rakennus- tai toimenpidelupaa käsiteltäessä on kuultava museoviranomaista. Suojelu ei koske rakennuksen sisäosia, koska niitä on moneen otteeseen muutettu.

Korttelialueen läntisimpään osaan on osoitettu II-kerrosta ja 100 k-m² käsittävä talousrakennuksen rakennusala (t), jolla oleva rakennus on alkuaan ollut talli- ja kanalakäytössä. Rakennus on hotellitoiminnan myötä muutettu saunatiloiksi. Korttelialueelle merkittyjen kahden rakennusalan lisäksi alueelle saa rakentaa I-kerroksisen enintään 30 k-m²:n suuruisen varistorakennuksen jätehuoltoa, kiinteistönhoitoa tms. toimintoja varten.

Korttelialue kuuluu valtakunnallisesti merkittävään rakennettuun kulttuuriympäristöön (/RKY) minkä vuoksi sitä koskevista suunnitelmista ja muutostoimenpiteistä on kuultava museoviranomaista.

Autopaikkavaatimuksen 1 ap/100 k-m² perusteena on korttelialueen nykyinen liiketoiminta. Toiminnan tulevaisuudessa mahdollisesti painottuessa toisin on autopaikkamääräyksessä tarpeen lisäys: tai 1 ap/asunto.

Puolalanmäen puiston ja Rauhankadun puolella oleva jyrkeihin graniittipylväisiin tukeutuvat metalliaidat tulee säilyttää. Korttelialueen puiston ja pohjoisen puoleisilla rajoilla olevat puurivit tulee säilyttää/istuttaa, koska ne liittyvät korttelialueen Puolalanmäen puiston suuntaan avautuvan pihan osaksi arvokasta miljööttä. Samasta syystä myös korttelialueen rakentamattomat osat edellytetään istutettavan ja hoidettavan puistomaisesti.

YO-1 = Opetustoimintaa palvelevien rakennusten korttelialue.

Korttelialueen uusi korttelinumero on 40. Korttelialueen itä- ja eteläreunassa sijaitsevat kolmikerroksiset koulurakennukset suojellaan ja niiden rakennus- tai toimenpidelupaa käsiteltäessä on kuultava museoviranomaista.

Puutarhakatuun rajautuva vanhempi koulurakennus on rakennustaiteellisesti sekä sivistys- ja kulttuurihistoriallisesti arvokas. Sen rakennusalamerkintä on sr-4. Suojelu koskee rakennuksen ulkokuorta ja sisätilojen porrashuoneiden, käytävien sekä juhlasalin muodostamaa tilasarjaa, jossa on vanha kiinteä sisustus.

Puolalankadun puolella olevan uudemman koulurakennuksen rakennusosalalla on merkintä sr-5. Rakennus on kulttuurihistoriallisesti arvokas ja siksi sen julkisivujen ja vesikaton ominaispiirteet tulee säilyttää.

Autopaikkamääräys enintään 13 autopaikkaa perustuu korttelialueen nykytilanteeseen. Korttelialueen piha on lähes suorassa yhteydessä Puolalanmäen puistoon ja sen vuoksi edellytetään, että korttelialueen rakentamattomat osat istutetaan ja hoidetaan puistomaisesti ja että asfaltointi sallitaan ainoastaan autopaikkojen, kulkuväylien ja välituntipihan osalta.

Korttelialueen Puutarhakadun puoleiselle osalle on merkitty yleistä jalankulkua varten alueen osa, jonka Puutarha- ja Puolalankadun puoleisia rajoja ei saa aidata. Korttelialueen Puutarhakadun puolella kasvavat puut (4 kpl) on kaupunkikuvallisista syistä osoitettu säilytettäväksi. Samasta syystä tärkeitä ovat myös korttelialueen aidat, minkä vuoksi niiden tulee olla tyyliltään samanlaiset kuin tontin Puutarhakadun puolella oleva metalliaita.

YM-1 = Museorakennusten korttelialue.

Korttelialue kuuluu valtakunnallisesti merkittävään rakennettuun kulttuuriympäristöön (/RKY). Sitä koskevista suunnitelmista ja muutostoimenpiteistä on kuultava museoviranomaista.

Korttelialueella olevan taidemuseorakennuksen rakennusosalalla on merkintä sr-1. Rakennus on rakennustaiteellisesti ja kulttuurihistoriallisesti erittäin arvokkaana suojeltava ja sen ominaispiirteet tulee korjaus- ja muutostöissä säilyttää. Suojelu koskee julkisia sisätiloja, kuten aulan, pääportaikon ja näyttelytilojen muodostamaa tilasarjaa, jonka alkuperäinen kiinteä sisustus mukaan lukien kipsireliefit ja näyttelytilojen valokatot etsattuine laseineen tulee säilyttää. Julkisivu-, vesikatto- ja sisätilakorjauksissa tulee kunnioittaa rakennuksen antikvaarisia arvoja ja käyttää alkuperäisiä tai niitä vastaavia materiaaleja. Rakennus- tai toimenpidelupaa käsiteltäessä on kuultava museoviranomaista.

Taidemuseorakennukseen sen pohjoispuolella liittyvän rakennuksen rakennusosalalle (n-1) saa sijoittaa museon porrashuoneen ym. aputiloja. Rakennusalan julkisivupinnan ja vesikaton ylin korkeusasema saa olla enintään +35.00, jotta se ei nouse häiritsevästi museorakennuksen julkisivulinjaa ylemmäs.

Taidemuseon pääsisäänkäynnin edustalla Aurakadun päätteenä oleva portaikko on merkitty suojeltavaksi rakenteeksi merkinnällä sr-6, koska se on olennainen osa Puolalanmäen arvokasta miljööä. Siksi myös korttelialueen rakentamattomat osat tulee istuttaa ja hoitaa puistomaisesti eikä korttelialuetta saa aidata.

Koska museorakennuksen maan päällä olevat tilat ovat rajalliset, saa korttelialueelle rakentaa kellarikerroksia työ-, liike-, varasto- tms. tiloja varten. Korttelialueelle saa rakentaa maanalaisia tiloja myös pysäköintilaitoksen ja väestönsuojan tarpeisiin sillä museorakennuksen alla on jo olemassa mm. maanalaisen pysäköintilaitoksen toimintaan liittyviä tiloja.

Korttelialueelle osoitettavien autopaikkojen määrä (10 kpl) perustuu museon ilmoittamaan tarpeeseen. Itse korttelialueelle voidaan kuitenkin sijoittaa vain muutama autopaikka, minkä vuoksi vähintään puolet autopaikoista tulee sijoittaa maanalaisen pysäköintilaitoksen tiloihin. Kahden puistokäytävän reitit risteävät korttelialueen pohjoisosassa.

VP-1 = Kulttuurihistoriallisesti erittäin arvokas kaupunkipuisto.

Kaupunkipuiston nimi on Puolalanmäki – Puolalabacken. Sitä koskevista suunnitelmista ja muutostoimenpiteistä on kuultava museoviranomaista, koska se kuuluu valtakunnallisesti merkittävään rakennettuun kulttuuriympäristöön (/RKY).

Puiston länsiosassa olevien suojeltavien Iso-Puolalan rakennusten rakennusaloilla on merkintä sr-2. Rakennukset ovat rakennustaiteellisesti ja kulttuurihistoriallisesti arvokkaita ja siksi niiden antikvaariset ominaispiirteet tulee korjaus- ja muutostöissä säilyttää ja niiden julkisivu- ja vesikattokorjauksissa tulee käyttää alkuperäisiä tai niitä vastaavia materiaaleja.

Puistossa on ajo- ja pysäköinti sallittu niille liikenne- ja puistosuunnitelmissa osoitetuilla alueilla. Puiston pohjoisosaan välille Tuurintie – Rauhankatu on osoitettu sijainniltaan ohjeellisella merkinnällä ajoyhteys (ajo). Se nimettiin Puolalanpuisto – Puolalaparken nimellä sillä ko. nimi on ollut käytössä virallisena osoitteena kaava-alueen pohjoispuolella olevissa kiinteistöissä asuvilla noin kolmella sadalla asukkaalla. Näin sekaannuksia mm. palo- ja pelastustilanteissa aiheuttanut tilanne saadaan virallisesti järjestykseen.

Puolalanmäen puistoon on osoitettu kaksi leikkipaikkaa (le-1). Niille saa sijoittaa yksikerroksisen enintään 30 k-m²:n suuruisen alueen toimintaan liittyvän rakennuksen. Leikkipaikat sijaitsevat Iso-Puolalan rakennusten pohjoispuolella ja taidemuseorakennuksen itäpuolella. Puistoon on lisäksi merkitty puistokäytäviä ja Rauhankadun ja Iso-Puolalan rakennusten välisellä puistokäytävän osalla myös huoltoajo on sallittu. Kulkuväylät ja leikkipaikat on nimetty nimistötoimikunnan päätösten mukaan.

Tuurintien ja Puolalanpuiston ajoyhteyden risteyksen tuntumaan on osoitettu hyötyjätteiden keräily piste (j-1). Ko. paikka valittiin siksi, että se sijaitsee mahdollisimman esteettömästi alueen asukkaiden luontaisten kulkureittien varrella ja siksi että keräilyastioiden tyhjennys saadaan hoidettua jouhevasti. Lisäksi valitulle alueelle ns. syväkeräysastiat saataneen sijoitettua ilman louhintaa. Jätepiste on esteettisistä syistä istutuksin erotettava muista puistoalueen toiminnoista.

Puiston maan päälle sijoitettavat toiminnalliset osa-alueet perustuvat Puolalanmäen yleisuunnitelmaan sekä Torninkadun, Tuurintien ja Puolalanpuiston liikennesuunnitelman. Eri osa-alueet kuten leikkipaikat, kulkuväylät ja jätepiste on kuitenkin merkitty sijainniltaan ohjeellisina, koska näin ne saadaan toteutettua optimaalisesti maaston ja kulloisenkin kohteen erityistarpeiden mukaan.

Maanalaisen tilan (mav-1) aluevaraus ulottuu puiston keskivaiheilta Tuurintielle ja Läntiseltä Pitkädulta Aurakadulle. Maanalaiseen tilaan saa sijoittaa väestönsuojan ja yleisen pysäköintilaitoksen tiloja sekä museotoiminnan aputiloja. Maanalaisten tilojen kannen on kestettävä raskaan pelastusajoneuvon paino niillä alueilla, joilla edellytetään pelastuskaluston ajoa tai toimia.

Kadut

Tuurintie - Turevägen

Tuurintien katualue kuuluu valtakunnallisesti merkittävään rakennettuun kulttuuriympäristöön (/RKY) minkä vuoksi sitä koskevista suunnitelmista ja muutostoimenpiteistä on kuultava museoviranomaista. Katu on voitu merkitä päättymään 6. kaupunginosan korttelin 18 tontin 5 pohjoisrajan kohdalle, koska Tuurintie ei ole osoitekäytössä sitä edempänä. Osalla katualuetta on maanalaisen tilan (mav-1) aluevaraus.

Torninkatu - Torngatan (osa)

Torninkadun katualue kuuluu valtakunnallisesti merkittävään rakennettuun kulttuuriympäristöön (/RKY) ja siksi sitä koskevista suunnitelmista ja muutostoimenpiteistä on kuultava museoviranomaista. Osalla katualuetta on maanalaisen tilan (mav-1) aluevaraus.

Aurakatu - Auragatan (osa)

Aurakadun katualue kuuluu valtakunnallisesti merkittävään rakennettuun kulttuuriympäristöön (/RKY), joten sitä koskevista suunnitelmista ja muutostoimenpiteistä on kuultava muuseoviranomaista.

Katualueella on maanalaisen tilan (mav-1) aluevaraus. Lisäksi katualueella kasvavat kaupunkikuvallisesti tärkeät puut / puurivit suojellaan (s-1). Puut tulee hoitaa muotoon leikattuna eikä maanalainen tila saa vaarantaa niiden elinolosuhteita.

Lyseonpolku - Lyceistigen

Lyseonpolun jalankululle ja polkupyöräilylle varattu katualue avaa esteettömän pääsyn Puolalanmäen puiston ja Puutarhakadun välille. Kaupunkikuvallisesti tärkeät puut jalankuluväylän länsireunassa on merkitty säilytettävän/istutettavan puurivin merkinnällä.

Nimistö

Nimistötoimikunta päätti 30.10.2012 § 55 nimetä Puolalanmäen puistoalueella olevan ajoväylän osoitenimenä ja käytäntönä olleen tilanteen mukaisesti nimellä Puolalanpuisto - Puolalaparken. Voimassa olevassa asemakaavassa oleva nimi Tuurintie - Turevägen säilyy 6. kaupunginosan korttelin 18 tontteihin 5 ja 2001 rajautuvalla katualueella.

Samalla nimistötoimikunta päätti kahden puistoon sijoittuvan leikkipaikan nimiksi Puolalanmäen leikkipaikka - Puolalabackens lekplats ja Museomäen leikkipaikka - Museibackens lekplats.

Puolalanmäen puistokäytävät nimistötoimikunta nimesi osin historiallisin perustein seuraavasti:

1. Puolalanportaat - Puolalatrapporna
Porraspolku, joka johtaa Läntiseltä Pitkädadulta pysäköintiluola Louhen ajoaukon molemmin puolin taidemuseon taakse.
2. Taiteenpolku - Konststigen
Polku, jonka reitti kulkee Rauhan- ja Aurakadun välillä.
3. Nyströminpolku - Nyströmsstigen
Puiston läntisin poikittaispolku, joka nimettiin taidemuseon suunnitelleen arkkitehti Gustav Nyströmin ja mm. Park Hotellin rakennuksen suunnitelleen veljensä arkkitehti Alex Nyströmin mukaan.
4. Dahlströminpolku - Dahlströmsstigen
Puiston keskiosassa oleva poikittaispolku, joka nimettiin Ernst ja Magnus Dahlströmin mukaan. Veljekset lahjoittivat varoja taidemuseon rakentamista varten. Nimen taustalla vaikuttaa myös heidän pojanpoikansa Stig Dahlström, joka on lahjoittanut Turun Taidedyhdistys ry:lle merkittävän taidekokoelman.
5. Hammarberginpolku - Hammarbergsstigen
Nyströmin ja Dahlströminpolkujen puolivälissä oleva polku, joka nimettiin puiston rakentamista hoitaneen ensimmäisen kaupunginpuutarhurin Mauritz Hammarbergin mukaan.
6. Museomäenpolku - Museibackstigen
Puolalankadun ja Tuurintien välinen polku, jonka reitti kulkee taidemuseon taitse.

Nimistötoimikunta päätti 26.2.2013 § 8 täydentää Puolalanmäen puistokäytävien nimistöä seuraavasti:

1. Lyseonpolku - Lyceistigen
Puutarhakadulta puistoon johtava uusi jalankulkuyhteys, joka sijaitsee koulutontin länsipuolella.
2. Pohjanpolku - Pohjastigen
Polku johtaa Puutarhakadulta 7. kaupunginosan kortteleiden 33 ja 35 välistä puistoon.

6 ASEMAKAAVAN TOTEUTTAMISEN VAIKUTUKSET

Ympäristörakenteeseen ja kaupunkikuvaan

Ympäristön rakenne säilyy lähestulkoon ennallaan, vaikka leikkipaikkoja, katualueita ja ajo-yhteyksiä koskevat tarkistukset sekä uudet kulkuyhteydet hieman muuttavatkin alueiden välisiä suhteita.

Suojelumääräykset edesauttavat arvokkaan kaupunkikuvan säilymistä. Kaupunkikuva hieman myös paranee, koska kaava-alueen pohjoisreunaan rajautuvien kiinteistöjen muodostamaa julkisivukuvaa ja puistomiljöön yleisilmettä rumentavat yksittäiset jäteastiat poistuvat keskitetyn jätehuoltopisteen toteuttamisen myötä.

Väestöön, asumiseen ja liikenteeseen

Lähiympäristössä asuvien ja muiden aluetta käyttävien virkistäytymis- ja muut olosuhteet tulevat säilymään lähes ennallaan. Esitetyt uudet kulkuyhteydet tulevat parantamaan puistoalueen saavutettavuutta.

Tuurintien katualueen lyhentäminen ja puiston kulkuväylien ja leikkipuistojen nimeäminen selkeyttävät alueen käyttöä ja vähentävät osoitesekaannusten vaaraa parantaen näin alueen naapurustossa asuvien turvallisuustasoa.

Elinkeinoelämään

Kaavan myötä Kiinteistö Oy Turun Pikkuhotellin tontin rakennusoikeus pienenee, koska nykyistä hotellina toimivaa rakennusta ei voi laajentaa vaarantamatta alueen kulttuurihistoriallisia arvoja.

7 ASEMAKAAVANMUUTOKSEN TOTEUTUS

Alueen toteuttaminen tulee tapahtumaan pitkälti alueelle laaditun yleissuunnitelman ja siihen pohjautuvassa toteutussuunnitelmassa esitettyjen suuntaviivojen mukaan ottaen huomioon kaavassa määritellyt suojeluarvot.

Turussa 17. päivänä toukokuuta 2013
Muutettu 4.4.2014 (lausunnot)

Toimialajohtaja   Markku Toivonen

Kaavasuunnittelija   Marja Westerlund